

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488145

Pro die quarta, Consideratio secunda De obligationibus Ecclesiastici circa mortificationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60305)

ricordiam toties peccatori exhibitam deserit ingratiſſimum, toties relapſum hominem, illisque privat auxiliis & gratiis efficacibus, sine quibus nunquam reſurget; quamvis reſurgere poſſet: *terra ſæpe venientem ſuper ſe bibens imbrem - - proferens autem ſpinas ac tribulos, veprobata eſt, & maledicto proxima, cujus conſummatio in combuſtionem.* ad Hebr. c. 6.

Conſideratio octava.

Pro die IV. ſecunda.

De obligationibus Viro Eccleſiaſtico
pœnitenti incumbenſibus circa
mortificationes.

Cùm omnis, qui per ſeriam pœnitentiam errores ſuos delere, & ſe cum offenſo DEO reconciliare cupit in hunc finem variis aſperitatibus ſe ſubjicere, corpus domare, & effrænes ſuas cupiditates frangere cogatur, opus eſt ut pœnitentia interior, ſi vera ſit, ſecum trahat hanc pœnitentiam exteriorẽ, qua præter reatum culpæ, etiam reatus pœnæ expungatur: expendendum proin erit, quot & quæ opera pœnalia ſuſcipienda, & peragenda tibi ſint.

• E 4*

I. Ut

I. Ut poenam aliquam, sive macerationem aliquam corporis externam subeas pro peccatis, licet jam remissis, exigit tum Deus offensus, tum ille, id est tu, qui Deum offendisti.

I. Si DEUS culpam omnem remitteret, nullam exigens pro satisfactione poenam, quod utique in ipsius arbitrio est, cum pro lubitu omni jure ex offensa contra offensorem sibi resultante cedere possit, demonstraret quidem suam omnipotentiam, dirumpendo peccatorum vincula, quæ non alia, quàm omnipotente manu dirumpi possunt; demonstraret suam infinitam misericordiam liberando nos ab infinita miseria, quam tollere sola potest infinita benignitas Dei, sed non demonstraret infinitam sapientiam, quæ ex difficultate remedii, ad integrè expiandam culpam necessarii, ipsam culpam reddere debet difficilem, & amaram; non demonstraret suam justitiam, quæ novum splendorem inde accipit, quòd Deus debitam satisfactionem pro offensis sibi illatis non solum ab anima, sed etiam à corpore complice, & ambobus læsæ Majestatis reis districtè exigat.

Æquum omnino est, ut debiti ordinis iniqua perturbatio, nata ex nostris sceleribus, quibus nostram voluntatem perversam rectissimè voluntati divinæ prætulimus, corrigatur & reparetur, dum peccator cogitur sufferre plurimas adversitates, asperitates,

&

& afflictiones voluntati suæ contrarias, conformes tamen voluntati Divinæ.

2. Decet & oportet offensorem sive prævaricatorem etiam post remissam culpam ad pœnam vocari, imprimis quia certum & indubitatum est, peccatum fuisse commissum, incertum verò, an fuerit remissum, cum semper dubitare liceat, an dolor noster de peccatis conceptus, illis fuerit instructus dotibus, quæ sunt necessariæ ad impetrandam culpæ remissionem; hinc ad augendam certitudinem convenit aliis, & novis signis demonstrare animum seriò pœnitentem, vindicando, & castigando injurias Divinæ Majestati illatas in seipso.

Deinde, etiamsi certum, & extra dubium esset, reatum culpæ deletum fuisse, remanet tamen reatus pœnæ adhuc delendus vel in hac vita per pœnitentiæ externæ pœnalia opera, vel post hanc vitam per flammâs purgatorias, ac lustricas sanè acerrimas, ut docet Tridentinum Sess. 14. Can. 30. Nobis autem ingenti lucro, & emolumento est, ut nobis ipsis purgatorium carcerem fabricemus in hac vita, antequam in rigidum illum carcerem à divina justitia extructum, ex quo nulli patet exitus, qui non solverit ultimum quadrantem, post hanc vitam intrudamur.

Præterea, etiamsi reatus pœnæ etiam peccato jam remisso debitæ penitus sublatus esset, remanet tamen malus habitus ex-

* E s *

tirpan.

extirpandus, ex quo tanquam ex infecta radice alias priora peccatorum germina facile repullulare possunt: nec acutior securis ad excindendas has radices, quastam profundas in anima egit, adhiberi potest, quam opera pœnitentiæ, macerationis carnis, & ultronæ castigationes, sive mortificationes; sic nos docet ipsum Concilium Tridentinum Sess. 14. cap. 8. quamdiu hoc lolium, pravus habitus frustillum adhuc radicis in anima habet, & non stirpitus ac radicitus evulsus est, semper adhuc habes, cur timeas, ne in antiqua traharis, & relabaris mala, ne pessimæ huic arbori, tantum frondatæ ac tonsæ, ut olim Samsoni, succrescant priores, vel novi capilli.

Tandem, quia etiam radicitus extirpato malo habitu remanet adhuc nostra natura corrupta, quæ cum adhuc justitia originali dotata esset, tamen peccavit in Adamo, merito timenda est, ne nos in varia precipitet peccata, postquam rebellis concupiscentia rationis jugum excussit, & hujus imperio se subtraxit: & hæc fuit causa, ob quam, plurimi ex Sanctorum, & Innocentium Choro, qui DEUM nullâ unquam graviore noxâ læserunt, sicut S. Joannes Baptista, lilio innocentie armaverint, & sepiverint tot spinis, sive asperitatibus & rigoribus pœnitentiæ.

En quot, & quàm graves causæ te pœnitentem urgeant ad exercenda opera pœnitentiæ etiam externa, corporis & carnis afflictiva, semper veram sanctitatem comitari solita.

II. Austeritatum tuarum quantitas tam secundum intensiorem, quàm secundum extensionem commensurari debet quantitati peccatorum à te commissorum: *quàm magna deliquimus, tam granditer desiteamus*: sic statuit & docet D. Cyprianus Episcopus. Pœnitentia est certum genus justitiæ, quæ nos obligat ad solvenda debita per peccatum apud DEUM contracta, & quamvis non sit justitia rigorosa, exigens æqualitatem inter acceptum, & datum, requirit tamen proportionem aliquam inter culpam, & pœnam.

Sed quæres, quomodo constituta esse debeat hæc proportio tam quoad intensiorem, quàm quoad extensionem, & durationem pœnitentiæ? hujus intensiorem tibi explicat Apostolus ad Rom. c. 6. *Humanum dico propter infirmitatem carnis vestræ: sicut exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, & iniquitati, ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra servire justitiæ ad sanctificationem.*

Profitetur Apostolus, se tecum non rigore, sed suavitate, & humanitate usurum, fragilitati tuæ parcendô. Jure posset exigi, ut longè majori fervore impostere DEO
ser.

servires, quàm dæmoni priùs serviisti: sed contentus est, si eodem fervore, amore, & affectu quo priùs mundum, sensum, huius illecebras, voluptates cæcè deperibas, ames Christum JESUM, justitiam, & pœnitentiam. Hoc jam ante Paulum promulgaverat Propheta Evangelicus Isaias c. 31. *convertimini, sicut in profundum recesseratis.*

Hoc præstitit D. Magdalena tam fervens & imperterrita in agenda publicè pœnitentia, etiam inter convivias, quàm libera & effrons priùs fuerat in dandis publicè scandalis, mira sagacitate ipsa instrumenta malitiæ, crines, oculos, lachrymas, oscula, pretiosa unguenta in holocaustum ferventis pœnitentiæ convertens, & immolans.

Si hac declaratione convenientis proportionis inter pœnam, & culpam nondum contentus, accuratiorem desideras, ad antiquos redi Canones, per quos certis delictis certæ pœnæ statuebantur; eosque consule, ubi invenies, pro quovis peccato gravi, sive mortali, pro pœna proportionata & competente à sacro iudice septem annos rigidæ pœnitentiæ fuisse dictatos: toto hoc tempore rigorosè jejunandum, asperro cilicio cingendum corpus, nudis pedibus incedendum, & ab omni voluptate, quantumvis aliàs licitâ, abstinendum erat. Quo magis crescebat gravitas peccati, eò
magis

magis crescebat pariter gravitas, & rigor pœnæ; quod tibi, utpote in sacris Canonibus optimè versato, ignotum non erit.

Ex his facile est concludere, pœnitenti-
am, quam ages, nunquam fore aut nimis
rigidam, aut nimis diuturnam, sed semper
inferiorem debito, quod divinæ justitiæ
libris per tua peccata inscripsisti, nisi for-
tassis tibi persuadere velis, nostris tempo-
ribus peccatum non amplius tam grave &
tanti ponderis esse, ut olim; vel DEUM
nunc illud minùs abhorrere; ad astra viam
nunc latiore, leniorem & faciliorem;
cœli portam priùs angustam, nunc bipaten-
tibus valvis omnes admittere, aut Eccle-
siam tunc errâsse, quamvis à Spiritu sancto
duceretur, & regeretur, cui nunc ad evi-
tanda majora mala, & incommoda videre-
tur consultius, priore rigore supersedere, &
humanæ fragilitati aliquid connivere.

2. Duratio autem pœnitentiæ se usque
ad vitæ limites, & finem extendit, ut ita
defectum intensiōnis suppleat extensio. S.
Gregorius homil. 3. in Evang. pœnitentiā
æquiparat Martyrio, quod solâ morte ab-
solvitur: D. Thomas approbans hanc com-
parationem, subjungit: pœnitentiā dicitur
martyrium propter quamdam similitudinem
afflictionis, quæ excedit Martyrii afflictio-
nem diuturnitate, sed exceditur ab hoc
intensiōne. Suppl. 3. p. 96. art. 6.

Hoc

Hoc observarunt omnes, & cujuscunque conditionis homines, quotquot seriam egerunt pœnitentiam. Pœnitentia Adami in lege naturæ se ultra nongentos annos extendit; quamvis DEUS de obtenta peccati sui remissione ipsum reddidisset securum. David in lege scripta, quamvis ex ore Prophetæ Nathan audivisset, peccatum suum translatum, & ablatum fuisse, illud tamen ex memoria, & considerationis oculis nunquam demisit; *peccatum meum contra me est semper.* Ps. 50. deflebat illud diu noctuque, cinere aspergebat cibos, & his aromatibus conditos manducabat, potum cum fletu miscebat. S. Maria Magdalena in lege nova, quamvis ex ore ipsiusmet redemptoris audivisset: *remittuntur tibi peccata tua. vade in pace.* Luc. 7. nunquam cum corpore suo pacem, imò ne quidem inducias inivit, & quadraginta annis eremi, vel potius suæ specus incola, ab omni humano commercio separata, ut prius incontinentiæ, ita postmodum veræ ac seriæ pœnitentiæ magistra, & vivum exemplar facta est.

III. Qualitatem pœnitentiæ tuæ duplicis generis esse oportet. Prima, quam tibi sponte dictas, & imponis; altera, quam aliunde impositam tolerare, & patienter ferre debes. Prima sub se tres alias species complectitur, elemosynam, jejunium, & orationem. Peccando donâsti dæmoni bona fortunæ, corporis, & animæ; per pœnitenti-

tiam

tiam sacrificia jam DEO bona fortunæ largiendo eleemosynas; bona corporis, jejunando; bona animæ, orando.

Jejunii nomine comprehenduntur omnes austeritates, & macerationes, quibus caro castigatur, & domatur: *homo penitens est homo sibi irascens.* August. Serm. 35. de or. Dom. omnis homo, qui seriam pœnitentiam agere constituit, in seipsum, & illam sui partem, quæ rebellis se rationis dominio subtrahit, implacabili odio exardescat, necesse est; unde corpus suum flagellis, ciliiciis, inediâ, jejuniis ultroneis affligere, & subigere nunquam cessabit.

Qui seriò indignatur equo suo sternaci, qui ipsum jam sæpius ex ephippio in lutum excussit, non dulci poppysmate, vel leniter palpando demulcet, sed virgâ, scuticâ, fuste castigat, subditis calcaribus usque ad sanguinem fodicat, & in eum, ne ad indolem & genium suum redeat, justo furore deævit.

Si eòsque vires tuæ se non extendant, mitiori odio, levioribus pœnis jumentum corporis tui, ne recalcitret, castiga, & cohibe; indicito ipsi abstinentiam à cibis delicatis, gulæ potiùs, quàm fami satiandæ paratis; sacras excursions & peregrinationes ad pia loca pedibus conficiendas; intermitte tantisper etiam licitas recreationes, cum te sæpiùs illicita perpetrâsse probè noveris,

Veris,

veris, & delicias, lusus, venationes, & alia curiositati, non necessitati deservientia.

Eleemosynæ nomine comprehenduntur omnia opera misericordiæ. Si tantum animi non habes, ut flagellis sanguinem expertus venis prolicias, ex manibus tuis eleemosynas, argentum, aurum, id est, secundum sanguinem liberaliter in manus pauperum effundito. DEUS suâ misericordiâ tuas sublevabit miseras, si tu liberalitate, & pietate tua noveris sublevare suas in pauperibus, suis vicariis, miseras: *peccata tua eleemosynis redime.* Dan. c. 4.

Si tua propria egestas ab his præstandis te arceat, supersunt alia, quæ facile præstes, misericordiæ opera, & obsequia; visita infirmos, solare, hortare illos; nihil magis proprium, & conveniens Sacerdotibus, quàm hoc officium Christianæ charitatis.

Gradum facito ad exercenda opera misericordiæ spiritualia statui tuo Sacerdotali vel maximè convenientia, ac propria. Doce, mone alios, & conare in aliis impedire errores illos quos in teipso impedire vel nescivisti, vel noluisti.

Nomen orationis complectitur orationem tam vocalem, quàm mentalem: tam hæc quàm illa peragi non potest sine aliquo incommodo & molestia; colligendus, & seriò applicandus est animus, restringendi sensus, situs corporis modestus, reverens, tanta majesta.

majestate, quam supplices adoramus, dignus, & omnem submissionem spirans, non modicè corpus, & libertatem membrorum coarctat, præsertim si hæc omnia flexis genibus in, vel sine scabello, peragantur, nullo fulcro fessum & recline corpus sustentando. Nunquam hoc thus tam gratum DEO sine myrrha offerendum, & adolendum.

2. Exercetur pœnitentia exterior etiam per æquanimem, & generosam tolerantiam adversitatum, & calamitatum hujus vitæ, & nostræ tot miseris subjectæ naturæ, quæ evitari non possunt; sive jam proveniant ex causis necessariis, uti calores, frigora, pluvia, grandines, tempestates, infortunia, morbi, pestes, amicorum & propinquorum inexpectatæ mortis, imò mors propria, si à nobis acceptetur, ut divinæ justitiæ ad hanc nos condemnanti satisfiat: sive proveniant ex causis liberis; tales sunt ingravitudines, contemptus, subsannationes, contumeliæ, lites, calumniæ, injustitiæ:

Has calamitates omnibus communes cura, ut tolere non communi modo, sed speciali magnanimitate, & patientia; caveto, ne debita, quæ hoc modo facile posses expungere, per tuam impatientiam, reluctantiæ, & hinc ortam tristitiæ stultè augeas. Magna est indulgentia & clementia DEI creditoris nostri, in solutionem ingentium debitorum, quibus ipsi obstricti

F

vivi-

vivimus miseri debitores, admittentis etiam
ejusmodi viles, non selectas sed exigui po-
tius ponderis ac valoris monetas.

Consideratio nona.

Pro V. die prima.

De obligationibus generalibus Viro
Ecclesiastico considerato ut
Ecclesiastico pro-
priis.

Quivis Ecclesiasticus, consideratus ut
Ecclesiasticus, ad hæc tria mentem
semper reflectere debet. 1. ad suum
statum Ecclesiasticum, cui se consecravit.
2. ad DEUM, qui ipsum ad tam subli-
mem statum evexit. 3. ad Ecclesiam cui
à DEO in hoc statu datus est ad sacra ob-
sequia.

I. Status Ecclesiasticus requirit, ut nemo
hunc amplectatur, nisi sit vocatus à DEO,
& nemo in hoc perseveret ex alio fine, quam
ut serviat DEO. Nullus in mundo inve-
nitur vitæ Christianæ status, sive Ecclesia-
sticus, sive Religiosus, sive conjugalis,
quem amplecti debemus, nisi ad illum vo-
cemur